

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno " Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " Din 20
v inozemstvu " " 40
Mesečna priloga: Vesnik SHS

Cene inseratov:
Enostopna petinast vrsta mal
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50
veliki oglas nad 45 mm vs
line po Din. 2.—, poslana (id
po Din. 3.—.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredno
nenedelja in dneva po prav
niku ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Razpisni se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnike in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praga in dunaj. 24.797.

Velike naloge.

Nobena vlada v Jugoslaviji ni stala pred tako velikimi nalogami kakor sedanja čisto radikalna vlada gospoda Nikole Pašića. Motil bi se, kdor bi mislil, da so njene naloge izključno državnopravnega značaja, kajti nujna ureditev naše države po samoupravnem načelu ljudstva ni sama sebi namen, marveč je le sredstvo, da se povzdigne gmotno blagostanje vseh slojev ljudstva in potem njega njegova kulturna stopnja. Saj je zahteva po avtonomiji vznikla ravno iz spoznanja, da se drugače ne da doseči poštena in smotrna uprava, ki bi bila kos ogromnim gospodarskim problemom naše države, katera čakajo nujne rešitve.

Treba je predvsem, da se dvigne vrednost našega denarja, da se državni proračun ne samo uravnovesi, marveč zaključi s proficitom, da se najdejo novi viri državnim dohodkom in izboljša socialni položaj ročnega delavstva, kmetijskega producenta, obrti ter inteligenčnega delavstva, uradništva.

Za to ni drugega sredstva, nego da se z najpridnejšim pa dobro plačanim delom znatno dvigne naša proizvodnja. Ne sme se pa misliti, da je glavno pozorost obrniti na industrijo, marveč se mora nič manjša skrb posvetiti poljedelstvu, ki bo še desetletja in desetletja značilno najaktivnejšo postavko v našem narodnem gospodarstvu in čegar produkti ne bodo samo dajali naši industriji potrebnih sirovin, marveč tudi na svetovnem trgu kot naš glavni izvozni artikel bogato vračali ogromni večini našega prebivalstva produkcijske stroške ter ustvarjali plus v državnem proračunu. Ako velja to za tako bogato in staro industrijsko deželo kakor je Češka, velja še bolj za nas. Vendar pa je naša kmetijska produkcija nizka, kajti izrabljena je le ena tretjina vse obdelovalne sposobne zemlje in še na tej površini se proizvaja po denarni vrednosti štirikrat manj, nego v klimatično neprimerno bolj neugodnih severnih krajih, kar znači po sodbi strokovnjakov skoro eno stotino milijard kron izgube na leto v našem narodnem dohodku! Pa recimo, da se agrarna proizvodnja moč naše države po teh računih ceni previsoko, vendar ostane še lepa številka, ako jo ocenimo samo za polovico nižje. Pri tem pa ne upoštevamo niti živinoreje, ki je v naši državi primeroma še na zelo nizki stopnji.

Povzdiga proizvodnje kmetijskih produktov bi dala podnet industriji, država bi dobila virov za prepotrebne investicije, naše železnice bi se popravile in zgradile nove, mogli bi izvesti elektrifikacijo in naše šumarstvo, ki popolnoma pogrša moderne gozdno-varstvene zakone, neprimerno višje dvigniti.

S skrajnim naporom naših delovnih proizvodnih sil mora iti roka v roko socialna zakonodaja, da se delo pošteno plača, doseže nujna delovna vzajemnost med delodajalcem in delojemalcem in vsakega, ki živi od mezde, pa tudi samostojnega malega človeka zavaruje za delanost zmožnost in starost. Za inteligenčnega delavca velja isto, čeprav v drugi obliki. Vsega tega nimamo, oziroma nismo razvili do primerne stopnje, marveč smo še padli daleč nazaj in smo na tem, da se bo prebivalstvo ločilo kmalu skoro v dva tabora: v one maloštevilnike, ki kopičijo bogastva po povojnih metodah z nesolidnimi špekulacijami, in ogromno večino negospodskih in gosposkih lačenbergarjev.

Ne sme se pa pozabiti, da celo taka pridna, od vojne primeroma najmenj prizadeta in kolonialno celo silno povečana dežela kakor je Anglija svojega proračuna ni mogla spraviti drugače v red kakor da je uvedla sistem neusmiljenega in brezobzirnega štedenja. Drugače bi niti angleški delavec niti uradnik ne mogla biti boljše plačana, oziroma s svojimi prejemki boljše izhajati. Tega sistema se lotevajo zdaj vse države druga za drugo in uspeh je zagotovljen le, če se tu umaknejo vsi ozir oziru na gospodarstvo in splošno blagostanje. Parasitstvo v državni službi — in tega je v Srbiji silno mnogo — mora izginiti, oziroma najti si drugod kruha, brezumno razmetavanje denarja za nepotrebno

pisarjenje» se mora nehati in državni uradi ne smejo dalje ostati institucija za statiste, ki nimajo zadosti življenske energije ali pa volje, da se drugod na bolj koristen način udeležujejo. Tudi panoge ljudske prosvete ne sme pod krinko »razširjevanja kulture« rediti nepotrebnega zajedavstva in šestrazrednic z voditelji, ki ne poučujejo. Revidirati se morajo činovni razredi, korigirati vsi nepravilni in zgolj iz strankarskih oziror storjeni avanzmaji in odpraviti tista sloviča pod- načelniška in podobna mesta, ki rabijo dve ali še več sil za delo, ki ga lahko en sam z večjo pridnostjo boljše opravlja. Le ti prihranki morejo pokriti stroške za neobhodno potrebno zvišanje uradniških plač, in kdor drugače govori ali piše, je navaden demagog, ki bi rad drugim naprtil bremena za sebe. Zato mora naša vlada nemudoma imenovati komisijo po vzoru komisije Geddes, sestavljeno iz strokovnjakov, ki bo po čisto stvarnih vidikih to delo opravila, začeni od ministrov do zadnjega pisarniškega sluga. Pod redukcijo pa nimajo pasti samo osebe, marveč tudi uradi, predvsem razne komisije in inozemska zastopstva, skratka institucije,

od katerih so mnoge danes čisto nepotrebne in samo zatočišče brezvestnega parasitstva.

In ker delovni program nove radikalne vlade govori tudi o nekem zakonu za preustrojstvo armade, rečemo pa odkrito, da je tak zakon nujno potreben le, če naj pomeni znatno redukcijo stroškov za armado; če ne, je boljše, da ga vlada spravi v miznico, iz katere ga je izvlekla. Nihče ne tají potrebe obrambe države, vsak pa ve, da dežele, ki niso nič menj ogrožene kakor naše, izhajajo danes z relativno dvakrat do trikrat manjšim vojnim budžetom. Najmanj polovica tega, kar izdajamo danes za armado, se mora odslej uporabiti za produktivne namene.

Vrhutega mora naš finančni minister začeti resno misliti na točno odplačevanje medvojnih dolgov, kar je neobhodna podlaga za zaupanje v mednarodnem oziru in se mora napraviti konec šlendrijanu, ki v tem oziru vlada v tem resoru.

Vlada, ki bo s tem delom resno začela, bo tudi z lahkoto rešila državnopravni in ustavni problem naše države. Če ne, se bojimo, da naša kriza še davnej ni končana.

Burna seja narodne skupščine.

NERVOZNOST PRI DEMOKRATIH. — GRENAK KRUH OPOZICIJE. — VOLITVE V VERIFIKACIJSKI ODBOR.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Če prav so bile na dnevnem redu današnje seje narodne skupščine samo volitve v verifikacijski odbor, je za sejo vladalo silno veliko zanimanje. Ker so bile že jutraj oddane vse vstopnice, so orožniki spuščali v zbornico poleg onih, ki so imeli vstopnice, samo politike in časnikarje, ki smejo v parlament brez vstopnice. Galerije so bile prenapolnjene. V diplomatski loži je bilo nekaj tujih diplomatov.

Pred sejo skupščine so imeli vsi klubi svoje seje, na katerih so razpravljali o svojem postopanju na seji in šteli svoje člane. Tudi ministrski svet je imel svojo sejo, na kateri je razpravljalo o možnostih, ki bi znale nastati na seji in je dal začasnemu predsedniku dr. Pelešu potrebna navodila.

Po 10. uri so pričeli prihajati v dvorano poslanci in zavzeli mesta kot na prvi seji. Na skrajni desnici so bili Nemci, nato Jugoslovanski klub, poslanci JMO, na središču radikali z džemijetom, na levi od njih demokrati, zemljoradniki, na skrajni levi pa poslanci iz takozvanega tehničnega kluba (2 Radićeva disident, 2 socialisti in g. Pucelj). Med tem ko se je pri vseh ostalih poslancih moglo opaziti mirno razpoloženje, se je videla pri demokratih očitna nervoznost. Posebno bivši demokratski ministri so izražali svoj srd in zavist napram radikalnim ministrom, ki so s posmehom nasproti demokratom zasedli ministrske klopi.

Ko so vsi poslanci razun Radićevih in 10 bolnih zasedli svoje seje, je dr. Peleš otvoril sejo. Že v tem trenutku se je opazilo, da demokrati ne bodo ostali hladnokrvni in da bodo dali izraza svojemu razpoloženju na način, ki ni običajen v nobenem parlamentu na svetu. Že ko je tajnik dr. Janić bral zapisnik zadnje seje, je nastalo med demokratimi in zemljoradniki veliko vrvenje. Ko je dr. Janić končal, se je prijavil k besedi zemljoradnik dr. Lazić in izpregovoril nekaj demagoških fraz. Nato je bil zapisnik odobren. Vrvenje in hrup med demokratimi je naraščal in slišati je bilo samo dr. Peleša, ki je dejal, da mu je demokratski poslanec Pečić izročil zahtevo, da govori o kršitvi poslovnika. Ker se pa po poslovniku ne more govoriti, dokler ni izvoljeno definitivno predsedstvo skupščine, mu je odrekel besedo. Na to je poslanec Kobasica pričel klicati imena poslancev, da oddajo svoje glasovnice. Med demokratimi je zopet nastal velikanski hrup in trušč. Posebno glasen je bil Svetozar Pribičević, kateremu so poslanci Jugoslovanskega kluba klicali, da bo sedaj tudi on moral jesti grenak kruh opozicije. Če ga bo jedel 2 do 3 leta, se ga bo že privadil. Vsi demokratski in tudi drugi poslanci so zapustili svoje seje in nastalo je splošno vrvenje in velikanski hrup. Dr. Lukinić

se je priril do predsedniške mize in protestiral proti kršenju poslovnika, pozabivši na vse, kar je storil on kot predsednik skupščine. Na galerijah so pričakovali, da pride do splošnega pretepa, ker so se videle samo dvignjene roke v grozilni pozi. Posebno se je odlikoval Svetozar Pribičević. Demokratski poslanec Tičević se je priril do žare in jo odnesel v zadnje vrste demokratov. Predsednik dr. Peleš je nato prekinil sejo. Radikali so oskrbeli drugo žaro, nakar je predsednik zopet zavzel svoje mesto. Poslanec Kobasica je čital imena in poslanci so metali glasovnice v žaro. Po dolgem glasovanju in skrutinju, ki je trajal do tri četrt na 12, je dr. Peleš razglasil izid volitev. Oddanih je bilo 232 glasov, od teh so dobili radikali 128, Jugoslovanski klub 22, demokrati 52, JMO 21, zemljoradniki 9 glasov. V verifikacijskem odboru so tedaj dobili radikali 11, Jugoslovanski klub 2 (dr. Hohnjec in dr. Kulovec), demokrati 5, JMO 2, zemljoradniki 1 člana. Zanimivo je, da sta za demokrate glasovala socialisti in najbrže tudi Radićeva disident iz Hercegovine.

Nato je predsednik dr. Peleš izjavil, da se je na seji pripetil nezasišan čin, da je demokratski poslanec Tičević ukradel žaro. Zato bo na prihodnji seji skupščine predlagal, da se ostro kaznuje.

KONSTITUIRANJE VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Ob 4. uri popoldne se je sestel verifikacijski odbor, da se konstituirajo. Navzoči so bili vsi člani razen muslimana Kapetanovića. Pri volitvi predsednika je dobil Marko Gjuričić 11 glasov, Pečić 5, dr. Hohnjec 3, Vilder 1 glas (Pečićev). Izvoljen je tedaj Gjuričić. Za tajnika je bil izvoljen Vaso Jovanović. Po volitvi se je vršila dolga debata o načinu dela. Sklenilo se je, da se bo razpravljalo po trojnem redu: 1. o mandatih, glede katerih ni nobene pritožbe, 2. o poslancih, ki niso izročili svojih pooblastil in 3. o mandatih, proti katerim so dvignjene pritožbe. Jutri ob 9. uri dopoldne ima verifikacijski odbor sejo, na kateri bo takoj pričel s svojim delom.

DELOVNI PROGRAM SKUPŠČINE.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Vlada je sklenila, da bo predložila narodni skupščini sledeče zakone: uradniški zakon, zakon o organizaciji vojske, invalidski zakon, proračunski zakon, zakon o poljedelskem kreditu, zakon o zavarovanju poljedelcev, zakon o izenačenju davkov, zakon o agrarni reformi, zakon o gozdovih, zakon o gradnji cest, tiskovni zakon in zborovalni ter društveni zakon.

Revolucija v južni Bolgariji?

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Današnji poldanski listi poročajo, da je na Grško pribežalo okoli 50 bolgarskih vojakov, ki poročajo, da je v južni Bolgariji izbruhnila revolucija, ki da jo je povzročila organizacija makedonstvujočih, in da je vsa južna Bolgarija v rokah ustašev.

OLAJŠAVE BOLGARIJI PRI PLAČEVANJU REPARACIJ.

Pariz, 3. maja. (Izv.) Reparacijska komisija je odobrila protokol z dne 21. marca 1923., ki dovoljuje Bolgariji znatne olajšave pri plačevanju reparacij.

Nemški predlog nesprejemljiv.

London, 3. maja. (Izv.) Merodajni politični krogi ne kažejo nikake volje razpravljati o nemški ponudbi. Angleška vlada bo nemško noto natančno proučila, potem pa bo stopila v stik s francosko, laško in belgijsko vlado, da ugotovi tudi nazore teh vlad o nemški noti.

London, 3. maja. (Izv.) Državno tajništvo za vnanje zadeve ne bo objavilo nikake izjave o nemški noti.

Pariz, 3. maja. (Izv.) Vsi večerni listi nemško noto soglasno odklanjajo kot nezadostno. Uradni krogi izjavljajo, da je nota nesprejemljiva, ker skuša versajsko mirovno pogodbo razveljaviti in zmago zanikati. Francija in Belgija bosta odgovorili s še intenzivnejšim izkoriščanjem Poruhra.

Rim, 3. maja. (Izv.) Jutranji listi pišejo, da je večina o nemški noti. »Giornale di Roma« smatra nemško ponudbo za zadovoljivo. »Paese« pa opozarja Francijo na pogajanja s Turčijo, s čemur je tudi bila prekršena mirovna pogodba sklenjena v Sevresu.

Pariz, 3. maja. (Izv.) Ministrski svet je danes glede nemške note zavzel stališče, da je nesprejemljiva.

Bruselj, 3. maja. (Izv.) Kakor poroča »Etoile Belge«, prevladuje v vladnih belgijskih krogih mnenje, da je nemška nota z ozirom na stavljene pogoje nesprejemljiva.

Pariz, 3. maja. (Izv.) Glasom sklepa ministrskega sveta bo stopil Poincaré v stik z belgijsko vlado, da skupno z zaveznicami določijo primerne ukrepe kot odgovor na nemško noto.

Berlin, 3. maja. (Izvirno.) Državni kanceler Cuno se vrne z dopusta v ponedeljek, ker bo do takrat slika o vtisu nemške note že dovolj jasna.

London, 3. maja. (Izv.) Lord Curzon je snoči sprejel poleg nemškega tudi francoskega in italijanskega poslanika.

London, 3. maja. (Izv.) Precejšna večina časopisov se zavzema za to, naj se nemška nota kljub njenemu tonu vzame za pogajanja.

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKA-OGRSKA TRGOVSKA ZBORNICA NA REKI.

Rim, 3. maja. (Izv.) Reški trgovci so na nekem zborovanju sklenili resolucijo, ki zahteva ustanovitev laško-jugoslovanske-ogrske trgovske zbornice na Reki.

MUSSOLINIJEVE OBLJUBE TRSTU.

Rim, 3. maja. (Izv.) Mussolini je včeraj sprejel deputacijo iz Trsta, kateri je obljubil svojo pomoč zlasti s podporo na brezdelne. Država bo dala izvršiti v Trstu več javnih del.

KAZEN ZA PRAZNOVANJE 1. MAJA.

Rim, 3. maja. (Izv.) Zveza industrijcev je sklenila kaznovati vse delavce, ki so praznovali 1. maj, z odtegljajem poldnevnega zaslužka.

FRANCOSKI OPOMIN TURCIJI.

Carigrad, 3. maja. (Izv.) Francoski odpravniki poslova je sporočil angorski vladi, Francija ne more mirno gledati, da se turške čete zbirajo na meji Sirije. Angorska vlada utegne spraviti s tem korakom lausansko konferenco v nevarnost.

POSKUSEN NAPAD NA ROCKEFELLERJA

London, 3. maja. (Izv.) Iz Newyorka poročajo, da je neki blaznež poskusil atentat na znanega milijarderja Johna Rockefellerja.

ARETACIJE V KAIRU.

Kairo, 3. maja. (Izv.) Vlada je zaprla več članov egiptovske nacionalistične organizacije. Med aretiranci je tudi več odličnih oseb.

POOSTREN BOJ PROTI AKOHOLU V AMERIKI.

London, 3. maja. (Izv.) Iz Washingtona poročajo, da je vlada sklenila uveljaviti stroge protialkoholne odredbe s 15. junijem t. l.

IZID VOLITEV NA ŠPANSKEM.

Madrid, 3. maja. (Izv.) Pri državnoborskih volitvah so dobile vladne stranke 228 mandatov, med tem je 20 reformistov, opozicija pa je dobila 180 mandatov.

ŠPANSKI KRALJ V BRUSLJU.

Bruselj, 3. maja. (Izv.) Španska kraljeva dvojica je danes dospela semkaj.

ČESKI MINISTER BECHINÉ OBOLEL.

Praga, 3. maja. (Izv.) »Narodni Listy« poročajo, da se je naučnemu ministru Bechinéju vili kri. Prepeljali so ga v sanatorij.

VLAM V ŠVEDSKI KONZULAT V RIMU.

Rim, 3. maja. (Izv.) V švedski konzulat je bilo vlomljeno. Tatovi so ukradli 100 tisoč lir.

Politične vesti.

+ Načrt demokratov. Demokratje so v veliki stiski. Kot absolutisti so črpal v svojo moč iz vlade. Opozicije sploh ne prenesajo. Sedaj pa bodo morali jesti »grenki kruh opozicije«, kakor so ves čas govorili o opoziciji, dokler so bili na vladi. Zarek upanja jim nudi samo še žalostno stanje uradništva, ki so ga v prvi vrsti zakrivali demokratje. Saj so par let sem imeli v rokah finančno ministrstvo, referenta v uradniškem vprašanju in celo poročevalca za proračun. Toda dokler so imeli moč, se za ubogo uradniško paro niso brigali in so uradništvu pretisnili želodce, da bi bilo uradništvo poslušnejše orodje, da bi slepo sledilo demokratom in nasledilo njihovim večnim, pa praznim obljubam. Načrt pragmatike je bil tako napravljen, da bi uradništvo popolnoma usušil. Danes pa upajo demokratje, da bodo bedo uradništva izkoriščali v svoje strankarske svrhe. »Jutro« že razglasa, da demokratom ne preostaja drugega, nego »grupirati« se v eno bojno fronto z uradništvom, češ da so na krmilu stranke, ki jim je edini cilj politična moč. Najslabše informirani slovenski dnevnik še danes ne ve, da je v Belgradu sestavljena homogeno radikalna vlada in je torej na vladi samo ena stranka. In karkoli se tiče »političnega cilja«, si demokratje in radikali lahko kar podajo roke, samo da je bil Pribečević najnasilnejši minister, kar smo jih dosedaj imeli. Politična moč! To je bil edini politični cilj demokratov. »Jutro« je pač pozabilo, da je še dan po prejšnji urbi et orbi na uvodnem mestu samo razglasila, da je šlo demokratom samo za politično moč. »Demokratje so za-

htevali neomažno za sebe ministristvo notranjih zadev. Ako tega nimajo, bi bili v vladi le za to, da nosijo soodgovornost za radikalijo.« Še več: »Radikali so kakor v zasmeih ponujali demokratom le štiri politično manj vredna ministristva: trgo: vino, narodno zdravje, konstituantno ter poljoprivredno in vodo.« To so za demokratje manj vredna ministristva, ker ne nudijo policijske moči in nimajo potrebnih fondov za — demokratsko časopisje!

+ Najslabše informiran dnevnik. Ves čas vladne krize je »najbolje informiran« slovenski dnevnik stalno poročal o velikih izglelih demokratov za vstop v vlado in trdovratno trdil, da so »Slovenčev« poročila o razvoju krize sama izmišljotina in gola laž. Ko so se začele majati šanse demokratov do vladnih jasl, so se tolažili z generalom, z demokratskim generalom seveda, in ko je »Slovenec« nad generalom nekoliko dvomil, je »najbolje informiran« dnevnik zopet trdil, da »Slovenec« laže, laže, laže. Nato je »Slovenec« objavil v torek vest, da je čista radikalna vlada gotova stvar in našel že tudi imena novih ministrov. To vest je objavil »Slovenec« že v ponedeljek popoldne ob pol 3. (na posebnem lističu, nalepljenem na deski pred »Jugoslav. tiskarnico«. Ta vest je ljubljanske demokrate strašno poparila in reveži so že videli, kako plavajo vladne jasl po Ljubljani. Tu je bila tolažilna beseda krvavo potrebna. Zato je »najbolje informiran« slovenski dnevnik v torek priredil posebno izdajo, kjer je stalo zapisano, da kralj radikalne vlade ni potrdil. Zgubana demokratska lica so se zopet razjasnila in roke so zadovoljno mencale, češ, še jih bomo, še. Ljudje pa, ki so brali posebno izdajico, so rekli: Kako je vendar to mogoče, da bi kralj v ponedeljek ali v torek vedel, kaj je naročil v nedeljo zvečer? Za državotvoren dnevnik, ki je »najbolje informiran«, se vendar ne spodobi postaviti kralja pred celim svetom v tako slabo luč! To svojo blamažo je hotelo »Jutro« včeraj prikriti z umikom, da je kralj v torek samo »demonstriral«.

+ Sedaj bo pa hudo! »Slov. Narod« je zavzel, kakor sam pravi, napram novi vladi svoje stališče. To je od »Naroda« jako lepo in skrajni čas je tudi, da vsaj napram vladi zavzame svoje stališče. To stališče pa je jako bojevito, namreč pogojno-bojevito, ne bojevito za vsako ceno — kdo pa ve, kaj še vse pride! V današnjih časih mora biti človek previden, dvakrat in trikrat previden. Torej na boj in na junaški mejdan se pripravljaj »Narod« le, če bi nova vlada »izročila« upravo pri nas v roke klerikalni stranki. Če nova vlada to stori, »mora računati s tem, da bo našla v vrstah svojih nasprotnikov tudi narodno-napredno stranko.« — Vlada, sedaj se pa le boj! Če nastopi »narodno-napredna stranka« korporativno, bo ravno ena miza zaseda na beim Maček, dem weltberühmten, tam za vodo, drugega hudega pa ne bo.

+ Revizija ustave je gotova stvar. To mnenje prevladuje po poročilu »Politike« v krogu hrvatskih demokratov. »Politika« poroča o tem: »V parlamentarnih krogih so danes dopolne govorili, da bo samoradikalna vlada nadaljevala svoja pogajanja z revizionističnim blokom.

+ »Klerikalna doslednost.« »Narod« nam očita nedoslednost, češ da smo v najnovejšem času ljuto napadali radikale, danes pa se z njimi bratimo in pada-

mo pred njimi na kolena.« — Ugotavljam, da smo v najnovejšem času napadali demokrate, »Narod« je torej prebral »Slovenca« šele do 18. marca. Na kolena pred radikali pa je padel »Narod« takoj po sestavi nove vlade. Kako pa naj človek drugače hofrat postane!

+ Proti Slovence nastopa v zadnjem času z vso vehemenco belgrajski list »Vreme«. Predvčerajšnjem je »Vreme« pisalo o slovenski kulturi, katero sploh zanika, češ, da ta slovenska kultura ni nič samoniklega, ampak je popolnoma nemška — kar je do gotove mere tudi res, ravno tako, kakor tudi srbska kultura ni samonikla, ampak deloma nemška, deloma francoska — v včerajšnji številki pa naglašaj najprej potrebo vpoustavitve »srbske fronte« in zahteva brezpogojno kapitulacijo Hrvatov in Slovencev pred to fronto, kajti sicer »ne može biti govora o zajedničkoj državi«, nato pa nadaljuje: »Kar pa se tiče Slovencev, mora srbski narod stopiti pred nje z mnogo težjimi pogoji, če hočejo ostati z nami v skupnosti. Slovencev je treba razločno povedati, da smatramo njihov jezik za narečje, ki ravno tako kakor hrvatsko kajkavsko narečje nima pravice do svojega književnega obstoja. Če so mogli mnogo močnejši Hrvati napraviti skupen jezik s Srbi, morajo to napraviti tudi Slovenci, narod brez imena, brez zgodovinske in brez narodne podlage. Ta naš nekoliko trd predlog bo po vsej verjetnosti napravil na Slovence težak utis, toda Slovenci morajo vedeti, da Srbi, če so že pokazali voljo za ustvaritev skupne države, hočejo edinstveno državo z edinstvenim narodom, mogoče raznih ver in plemen. Nam je popolnoma vse eno, kakšno usodo doživi narod, ki se smatra za drugačnega od nas in zato nam bo celo všeč, če oni naš predlog tolmarijo svojim masam kot nov napad na njihovo narodno osobino.« — Ta izliv besnega sovraštva na Slovence je prvič dokaz popolne nevednosti njegovega pisca, ki ne pozna ne jezika slova in ne zgodovine, drugič je izraz brezprimerne ošabnosti in nadutosti, kakor je že po prirodi lastna nevednežem, tretjič pa ne zadene svojega pravega cilja. Slovencev namreč ne napada le »Vreme«, ampak celokupno belgrajsko časopisje, ki je odvisno od belgrajske »čaršije«. Čaršija pa za nobeno stvar ni tako občutljiva kot za denar. In tu tiči jedro vsega besa in vse ljutosti na Slovence od belgrajske strani: Odkar smo Slovenci začeli zahtevati enakopravnost in pravičnost na finančnem polju, odkar smo začeli naglašati potrebo reda v finančni upravi in potrebo kontrole v državnem gospodarstvu, od takrat je ogenj v strehi! Če bi Slovenci to za »čaršijo« najbolj občutljivo točko pustili v miru in dovolili, naj »čaršija« in njihovi sorodniki v raznih ministrstvih še nadalje praznijo državne blagajne kot so jih v bivši Srbiji in si brez skrbi polnijo svoje žepe — o, verjemite mi, da bi bili mi za »čaršijo« najljubša »slovenačka bračca«. Če bi jih pustili »zodirati« po državni blagajni nemoteno in neovirano, bi bil naš jezik v očeh »čaršije« svetoven jezik in ne narečje, naša kultura bi nadkriljevala nemško in francosko skupaj, sploh kar je na svetu lepega, vse bi bilo naše, samo če bi pustili »čaršijo« — denar! To mi vse prav dobro vemo in zato nas pišava »Vreme« itd. prav nič ne boli, ker vemo, da ne prihaja iz srca in nam ne očita naših napak zaradi tega, da ti nam pomagalo naše napake odpraviti, ampak skuša s svojimi očitki nekaj zakriti, kar ves svet

predobro pozna, namreč svojo srčno željo po neomejeni vladi v ministristvu za finance. To je vse.

Dnevne novice.

— Ljubljanci, okoljanci! Kam v nedeljo? Brez dvoma napravite najlepši majski izlet, če se pridružite poletu Sentviških Orlov na zeleno in cvetočo Šmarno goro. Ob zvokih godbe vam bo razpoloženje na gori gotovo najprijetnejše. — Služba božja ob desetih. Popoldne pa je na Koširjevem vrtu v Tacnu javna telovadba. Spored zanimiv! Prijatelji orlovstva in somišljeniki! Pridite! P. a. Takoj po prihodu gostov z vlaka blagoslov temeljnega kamna novega Orlovskega doma v St. Vidu. Nato točno ob 8. uri odhod na goro. Za br. odseke, ki se ne pripeljejo z vlakom, je zbirališče ob tričetrt na 7. uro pred »Lipo«. Bog živi! — Sentviška orlovska srenja.

— Umrl je 30. aprila v Vipavi g. Franc Radoslav Silvester, posestnik, trgovec in znani pesnik. Pokopali so ga v sredo, dne 2. maja. Blag mu spomin!

— »Narodna Politika«, ki je po volitvah prestala izhajati kot dnevnik, je začela izhajati kot tednik in prinaša aktualne politične, socialne in gospodarske članke. Naročnina znaša mesečno 10 Din.

— Zastopstvo Belgije v Ljubljani. V Ljubljani se ustanovi honorarni konzulat kraljevine Belgije in je imenovan za konzula g. Milan Dular, ravnatelj ljubljanskega veleposelnika.

— Prva slovenska brezžična postaja. Zdaj je toliko kakor gotovo, da bodo zgradili prvo brezžično postajo v Sloveniji blizu Domžal. Izmed vseh štirih za zgradbo brezžične postaje pripravnih stavbišč, namreč pri Preserju, Škofljici, Trzinu in Domžalah se je odločila poštna uprava za Domžale. Sicer je tudi trzinska okolica jako pripravna za nameravano brezžično postajo, pa so ondodni posestniki stavili tako visoke kupne cene za svet, da so se pogajanja razbila. Te dni so si ogledali domžalsko stavbišče nemški inženirji iz Berlina ter načelnik tehniškega oddelka ljubljanskega poštnega ravateljstva. Upati je, da se z zgradbo kmalu prične. Z novo moderno napravo bodo Domžale vsekako dosti na veljavi in zanimivosti pridobili.

— Dvajset dni zapora zaradi nagrobnega govora. Nedavno so pokopali v Sarajevu ob obilni udeležbi Hrvatov in muslimanov od orjunašev ubitega Jurija Soča. Na njegovem grobu je govoril več govornikov. Štiri govornike je sedaj policija obsodila vsakega na 20 dni zapora. Tako poroča »Jutarnji List«.

— Izseljeniški komisariat. »Amerikanski Srbobran« se pritožuje, da naši izseljenci v Ameriki sploh ne vedo, kje posluje izseljeniški komisariat. Nihče ne ve, kje hodi komisar g. Kristan in kaj dela. V Belgradu se vedno pritožujejo, da »nema para«, tukaj pa mečejo skozi okno na tisoče dinarjev, od katerih pa nima nihče drugi koristi kakor g. Kristan in njegov tajnik. List zahteva iz teh razlogov, da se ta »komisariat« čimprej ukine. — Ako se ne varamo, čaka g. Kristana ista usoda kot g. dr. Vošnjaka. »Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan«.

— Kočevje. Zadnji dopis, ki poroča o strankarstvu kraj. šol. sveta napram Orlu, je zbedel posebno ljudskošolskega nadučitelja Betrianija, bivšega uradnika v soc.

D. Merežkovskij:

Rusija in Evropa.

Po Heziodu in Herodotu je brezverstvo, »brezbožništvo«, »asebija« največje zlo, korenina, ki poganja iz sebe vse osebo in v družabno zlo; »brezbožniki« so rušilci države, družabnega reda, so državni zločinci. Rimljani so stvorili besedo »religio« iz glagola »relegere«, »vezati«; dasi je ta tvorba iz filološkega stališča morda netočna, pa je globokega pomena za psihologa. Zares, verstvo je v najpopolnejšem pomenu vez, ki druži posameznika v družbo. Raztrgaj to vez, pa se družba razkropi in to prej skupno telo postane »mrtva masa«. Brezbožni socializem ni neupravičeno s tem imenom nazval človeških množic, kajti z njimi ravna kot bi to bile fizične mase, telesa brez duše. Verstvo je last javnosti, brezverstvo pa stvar posameznika: ta večni, vesoljni odnošaj celokupnosti napram poedincu smo potvorili, ga postavili na glavo. Nam je osebno načelo verstvo, in socialno načelo — brezverstvo.

Mi nismo več kristjani, celo pogani nismo več, temveč brezbožniki smo, kakor jih prej svet sploh ni poznal.

Ze grško in osobito helenistično poganstvo je že postavilo temeljne kamene bodoče krščanske vesoljnosti, kot so nam priča evdovite besede, ki jih je zadnji pogan prokonzul Pretexata izrekel krščanskemu vladarju Valentinu I.: »Eleuzijski misteriji so združili celo človeštvo....«.

Danes pa hoče socialistična internacionala združiti vse človeštvo v novo enoto brez skrivnosti, brez Boga.

Poganski in krščanski svet sta bila zvezana z Bogom; naš pa je bil sprva brez Njega in kesneje se mu pa je uprl. Začeli smo — hinavci — ločiti cerkev od države, da bi dosegli zlitje države brez Boga z novo »cerkvijo« — internacionalo, ki je proti Bogu. Naša hinavska »svoboda vesti« — to miroljubno »brezbožstvo« — je prvi korak k napadajočemu ateizmu. Kaj res ne vidimo, kako ruski komunizem nasilno zatira vsako versko udejstvovanje kot zločin proti državi?

In tako se je brezverski socializem proglasil za novo verstvo.

»Vse svoje duše verujem, da ni Boga« je izpovedal obsedenec Kirilov v Dostojevskijevih besih. Jaz verujem vanj in smatram za dolžnost, da verujejo vanj vsi, kajti niti nočem, niti ne morem le sam imeti vero ali nevero. Človek osamljen ne more verovati; če je naša vera osamljena, bo ugasnila kot plamen, ki mu manjka zraka. Ne, krščanstvo se ni zaman sklonilo do človeštva, vtisnilo mu je nesmrten poljub vesolja. Kakorkoli z Bogom ali proti Njemu; človek sedanosti ljubi vesoljstvenost, iz enega vseobčestva pada v drugo, iz cerkve v internacionalo.

Toda morda se moram določneje izraziti, kajti, dasi je na videz beseda »cerkev« najjasnejši in najtočnejši pojem krščanstva, ga vendar v resnici ni bolj temotnega in zabrisanega. Katero cerkev imamo v mislih? Neki veliki francoski pisatelj mi je v nekem osebnem pismu izrazil sledeče: »Če se v vašem delu izražava katerokoli občutje, je to klic po cerkvi, enako močno veje n. pr. z Dostojevskijevih del klic po Bogu.«

Lepše ni mogoče tega povedati! Ah, da bi me moji ruski prijatelji in sovražniki tako točno razumeli kot me je ta Francozi! Da, dasi se sliši čudno, pa je vendar res: Dostojevskij je, verujoč v cerkev, iskal Boga, jaz pa, verujoč v Boga, iščem cerkev.

Rodil sem se v pravoslavju, ki je še edini preostanek naše domovine. Je li mogoče, da ga ne bi ljubili? Kako objokujemo cerkev, kličemo jo zasoljeni kot zapuščeni goli otroci svojo mater.

Toda kakor ljubim rusko pravoslavno cerkev, vendar vem, da ni vseobča, ker ni edina, ker obstoja poleg nje še rimsko katoliška. Torej imamo dve cerkvi, dočim mora biti — Kristovo telo — prava vesoljna cerkev le ena, edina, kot je Krist samo eden.

»Pridi Tvoje kraljestvo!« — živ smisel te molitve je prihod vesoljne in edine cerkve, božjega kraljestva na zemlji, k njej pa vodita obe cesti vzhoda in zapada, obe cerkvi.

Ali sem jaz edini, ki jo iščem? Ne, vse umirajoče človeštvo naših dni jo podzavestno išče in če se tega ne bo zavedlo, ne bo zanj rešitve. Celo internacionala, združitev narodov brez Boga, ni ničesar drugega kot iskanje vesoljne cerkve, toda iskanje po krivi poti, po najbolj napačni in — ker je najbližja resnici — najnevarnejši.

Da internacionala lahko postane cerkev, ateizem pa verstvo, tega vaš evropski razum ne more pojmiti, pač pa predobro naša ruska blaznost.

»Vse svoje duše ne verovati v Boga,« versko žejo uteševati s pomočjo ateizma, z ekstazo brezbožnosti — ali ni to blaznost, alična oni, kot jo očituje človek, ki umira

od žeje, pa si je narezal žile, da bi ga utešila njegova lastna kri, ki mu pa — trpkopaleča — žeje ne pogasi, temveč ga pahne v brezup.

Na zemlji se danes odigrava en sam vsesplošni pojav.

Človeštvo prestaja strahovito preizkušnjo: zaprt kot zajec ždi pod brezračnim, steklenim zvonce. Odrevenelost v verskem oziru, duhovna praznosta — to je vsebina našega umiranja.

V predzgodovinskih avrilaških jamah so odkrili preostanke mrtvaških svečansti. Že votlinarji so torej imeli svoje pogrebne obrede — to je torej znak nastajajočega verstva. Pračlovek je že nejasno slutil, da zanj s smrtjo še ni vse končano in da verstvo ni samo »osebna zadeva«, temveč je tudi last celokupnosti, kajti sicer ne bi ti ljudje opravljali pogrebni obredov.

Ko se je človek pojavil na zemlji, je dvignil oči k nebu:

Os kromini sublimi dedit caelumque tueri.

Bog je človeku dvignil obraz in mu dal tako možnost, da se ozira v nebo.

Toda naš obraz se je nagnil k zemlji: nič več ne vidimo neba, nižje smo kot celo pračlovek.

Če bi bilo verstvo nekaka fizična luč, bi utegnili prebivalci drugih zvezd opaziti, kako je naš sveteči planet nenadoma ugasnil. Zemeljskemu opazovalcu bi se pa to pomračenje ne zdelo tako naglo: odigralo se je v teku petih do šestih stoletij — od dobe renesanse do reformacije, od reformacije do velike revolucije, od revolucije do današnjih dni.

(Dalje.)

zmožnosti, z njeno Maddaleno smo bili v celoti kar zadovoljni. Izmed ostalih oseb stopa najbolj v ospredje Monterone — Pugalj, ki je v par drugih vlogah že dokaj dobro vzbujal videz resničnosti, kar smo s priznanjem že ugotovili. Ta njegov mir tu pa ni mir pred izbruhom viharja, ne kaže s silo zadrževanega notranjega srda in obupa nad brezsrčno ugonobljeno srečo in zato — po našem občutju — ne more v prevajanem zlodeju, kot je Rigoletto, vzbuditi resnične groze. Še manjšim, manj pomembnim vlogam bi prisodili čisto različne rede: dobro, zadovoljivo, za silo; še zanič bi utegnil kdo dobiti, če bi nas kdo prav v živo prijel. K.

St. 29 »Gledališkega lista« prinaša poleg repertoarja opere in drame zanimivo »Razno« ter kot umetniško prilogo sliko g. Al. Drenovca člana drame.

Prosveta.

pr Anton Lajovic: Psalm 41. in 42. za veliki orkester, tenor-solo in mešani zbor. (Prvo izvajanje na koncertu Glasbene Matice, dne 7. maja 1923.) Psalmi se naslanjajo navadno na dogodke iz življenja psalmistov, vendar ne sili v njih dejanski substrat v ospredje, marveč so zasnovani bolj splošno človeški, navežemo jih lahko na najrazlič-

nješe življenske dogodke, ki vznemirjajo ravnotežje v človeku. Dejanska podlaga 41. in 42. psalma (oba tvorita po smislu in prvotni koncepciji celoto) je po domnevi razlagalcev sledeča: Zoper kralja Davida se je dvignil njegov lastni sin Absalon in ga poglaval z oboroženo silo preko Jordana. V tem neugodnem položaju se premagani kralj z bridkostjo spominja svoje prejšnje slave, izgubljenega sijaja, prestola, svetega šotora sionskega, svojih veličalnih plesov in himen pred škrinjo zaveze in iz srca se mu izvije psalm hrepenenja. Ni to samo psalm Davida, sliče je hrepenenje Napoleona na Sv. Heleni, Karla na Madeiri, slično hrepenenje jetnika po svobodi, grešnika po duševnem, bolnika po telesnem ozdravljenju, slična so čustva delavca-siromaka, ki je ob zaslužku, mogotca-bogataša, ki je ob premoženju, starca, ki je ob mladosti, tvorca, ki je ob tvorilno moč. Psalm osirotelih in zapuščenih, psalm vznemirjenih in zbeganih, psalm padlih. Vsem, ki grabijo po bilkah, da se vzdrže nad gladino, vsem, ki segajo v brezupnosti po orožju, vsem, ki so v zagati po lastni ali tuji krivdi, vsem v tolažbo in uteho kliče psalmist:

»Kaj duša vedno še žaluješ,
kaj mi brezupno omedljuješ?

V Boga zaupaj pomočnika!

Se pride čas, da povzdiguješ
obraz prijaznega rečnika!

Prelepo, poetično besedilo psalmovo je Lajovic poglabil v čudoviti, do sedaj neznan meri. V njegovi široko razmahnjeni skladbi postane pesem hrepenenja Davida posem hrepenenja, pesem zaupanja v Boga pa izven v slavospev Upanju, himno Bogu. Lajovicova revolucionarnost je usmerjena v globino, in ne trati svojega zanosa ob zunanjosti: Lajovic je gnalo, naj bi ustvaril take slovenske pesmi, ki bi imele resnično in veliko notranjo intenziteto (Izidor Cankar, Obiski, str. 105). Premiera Lajovicove umetnine bo 7. maja t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union. »Davida« poje operni pevec tenorist Marij Šimenc, sodeluje mešani zbor Glasbene Matice in pomnožen orkester kr. opere. Dirigira Niko Stritof. Vstopnice za prodaja knjigarna Glasbene Matice, Kongresni trg št. 9.

p Beethovenova VIII. simfonija, ki jo bo izvajala Glasbena Matica na svojem koncertu dne 7. maja t. l. je ena izmed najkрасnejših Beethovenovih simfonij, vsebinsko pa jo je skoraj smatrati za nekako suito plesov dvignjeno v simfonični stil. Karakteristično je zanj, da nima nikakega počasnega patetičnega stavka. Temeljna ubranost vseh ši-

rih stavkov je označena s neko naivno preprosto radostjo. Značilno je, da je Beethoven v to simfonijo kot tretji stavek vvrstil menuet, katerega je bil v prejšnjih simfonijah že zamenjal z novo uveljavljenim scherzom. Ton tega menueta je čisto arhaičen. Zanimivo je, da je ta Beethovenova simfonija po svoji ubranosti in deloma celo po svojih konturah, jako sorodna Dvořakovim simfonijam v D-duru. Za obe deli je značilna življenjska vedrost, ki veje iz njih. Predprodaja vstopnic za koncert se vrši v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Turistika in sport.

Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« priredi v nedeljo dne 6. maja ob 14.30 uri že objavljen »Otvoritev« dirke na progi Ljubljana (Zg. Šiška)—St. Vid z sledečim vzporedom: Novinci 3 km, Juniori 5 km, seniori 3 km, damska 2 km, glavna 10 km, Handicap 5 km, in tolažilna na 3 km. Prijave sprejema gospod Oskar Küner v trgovini Gorec v palači Ljubljanske Kreditne banke do 4. t. m. do 18. ure, ter se s tem prijave zaključijo.

Poizvedovanja.

Izgubil se je 2. maja v Ljubljani zlat okrasek s kamenčki (s črko M). Pošten najditelj naj ga blagovoli oddati proti nagradi v našem uredništvu.

Pomožni strojnik

Več montaže in vseh strojnih del pri strojih za obdelovanje lesa, se sprejme v takojšnjo ali skorajšnjo službo na Gorenskem. Stanovanje z električno razsvetljavo v novi hiši na razpolago. V postev pridejo le trezne in svoje stroke popolnoma vešče moči. Samci imajo prednost. Pismene ponudbe z natančnim popisom svojega znanja in dosedanjih služb na upravo tega lista pod št. 2629.

Klavir je naprodaj

NA RAKEKU, dobro ohranjen. Informacije daje gospod JANEZ BAJT. 2648

Pozor!

Priporočam vsakovrstne SPORTNE ČEPICE v vseh oblikah, kakor tudi ČEPICE ZA GASILCE in za vsa druga društva po najnižjih cenah. — ELIGIJ EBER, Kongresni trg št. 7, Ljubljana. Na debelo! Postrežba točna! Na drobno!

čedno sobico

1.č. urednica. Gre tudi kot sestanovalka. Ponudbe pod: »Čedna« na upravo lista.

Otroški voziček

dobro ohranjen, ceno proda A. MELIK, Tesarska ulica št. 3. 2646

100 novih, ozkotirnih materialnih vagonov

(KIPPERJEV), najnovejša konstrukcije, PRODA po nizki ceni »JUGO« trgovsko društvo Graz, Haussachgasse 10.

Sprejemem služkinjo

takoj, v starosti okoli 20 let, zmožno v kuhinji in v vseh domačih delih, kakor tudi v trgovini kruha. — Ponudbe osebo na VAL. SLAK, pekarna, DOLENJI LOGATEC. 2654

Sprejemem takoj pridno in pošteno kuharico

katere opravlja tudi druga dela. — Naslov na upravnništvo »SLOVENCA« pod: »POSTENA 2645«.

Naprodaj so 3 HIŠE

ob hribu v ŠENT VIDU nad Ljubljano. — Velikost: 17,60 x 8 poleg vrta 500 m², 12,30 x 6 m poleg vrta 580 m², 11,70 x 6,50 poleg je hlev. — Pojasnila dajo v št. Vidu nad Ljubljano št. 20.

Dne 4. maja ob 3. uri popoldne bo na Vojvode Mišiča (Kuhn-ovi) cesti št. 21, III. nadstr., desno, dražba kompletne

sobne oprave.

Naprodaj je TOVORNI AVTOMOBIL in KOLO z motorjem

po ugodni ceni. — Več povedo v gostilni ANŽIČ, Karlovska cesta št. 19. 2575

Elegantno stanovanje

v Mariboru

(tri sobe, kuhinja, kopalnica, soba za služkinjo; I. nadstropje) v sredini mesta, SE ZAMENJA z enakim v Ljubljani. — Ponudbe pod: »PRESELITEV 2638« na upravnništvo »Slovenca«.

Vpeljanega

POTNIKA

agilnega in reprezentativnega

išče tovarna čokolade. —

Dopisi se prosijo pod: »POTNIK št. 1622« na OGLASNI ZAVOD FRAN VORSIČ, MARIBOR. 2619

VRTNICE

nizke in visokodebelne, lepih, novih vrst ter cvetlične dekoracije oken in balkonov priporoča slav. občinstvu ANT. FERANT, trgovski vrtnar v Ljubljani, Ambrožev trg št. 3. 2525

OVES

BANASKI, PRVOVRSTNI, na vreče po K 14.— za kilogram razprodaja »Pomorska trgovska agentura« M. BIELIC, Dunajska cesta št. 33 pri »BALKANU«.

PRAZNO SOBO

ZA PISARNO s posebnim vhodom v sredi mesta IŠČEMO ZA TAKOJ ali pozneje. — Poslovanje s strankami minimalno. — Cenj. ponudbe se prosi na upravnništvo »Slovenca« pod šifro: »MIRNA STRANKA 2495«. 2495

Strojepisko

popolnoma veščo strojepisja in poleg slovensčine in nemščine, s perfektnim znanjem italijanščine za navadno trgovsko dopisovanje sprejem takoj ali pozneje v službo v pisarni v Ljubljani. — Pismene ponudbe, opremljene s priporočili iz šole in dosedanjih služb ter z navedbo pričakovane plače naj se naslovi na: Civilni ing. V. REMEC, Ljubljana, Kersnikova 7.

Moko banaško,

KORUZO, PŠENICO, OTROBE, OVES, prvovrstno blago, od 5 kg dalje na vreče ter na vagonce razprodaja po NAJNIŽJI dnevni ceni pravkar otvorjena veletrgovina POMORSKO-TRGOV. AGENTURA M. BIELIC, Dunajska c. 33, pri »Balkanu«

ZA BIRMANCE:

Za dečke: velika izbira raznih šoljstov za obleke po NIZKIM CENAM.

Za deklice: butist in etamini v najnovejših vzorcih, dalje nogavice, rokavice i. t. d.

A. & G. Škaberne, - Ljubljana
Mestni trg št. 10.

Nova kuhinjska oprava

prvovrstno izvršena, belo pleskana, za veliko kuhinjo, NAPRODAJ. — Celovška cesta 89, nasproti gostilne KERŠIČ v Spod. Šiški. 2608

PETER KOBAL,

KRANJ, Glavni trg,

tvornica vseh vrst BLAZIN iz žIME in morske TRAVE, MODROCEV na peresih. Specijalna tvrdka za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cene! Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenike!

Petrolejske VRČE

z ali brez zabojev in železne BARELE kupimo v vsaki množini. — HROVAT in KOMP., LJUBLJANA, Vegova ul. 6.

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftomazilo, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 7 Din. pri TANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Podpisani Mlekarski oddelk Gospodarske zveze r. z. z. o. z. v Ljubljani in Mlekarska družba za Jugoslavijo d. z. o. z. v Ljubljani, Vam vljudno sporočamo, da smo prenehali s 1. majem t. l. poslovati, ker smo predali ves naš obrat novemu podjetju: Združene mlekarne d. d. v Ljubljani, na katerega se blagovolite ozirati pri Vaših naročilih. — Z odličnim spoštovanjem. Mlekarska družba za Jugoslavijo d. z. o. z. v Ljubljani. — Mlekarski oddelk Gospodarske zveze r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Dovoljujemo si Vam vljudno naznaniti, da smo prevzeli celoten obrat Mlekarskega oddelka Gospodarske zveze in Mlekarske družbe za Jugoslavijo ter bomo vodili celotno njihovo poslovanje, začenši s 1. majem t. l. Prosim Vas, da se v slučaju potrebe obračate na nas ter nam poverite Vaša naročila. Naši poslovni prostori se nahajajo v Vojaški ul. 10 (poleg Belgijske vojašnice). Priporočamo se Vam in ostajamo z odličnim spoštovanjem: Združene mlekarne d. d. v Ljubljani.

Generalna

POPRAVILA AVTOMOBILOV

novi karoserije ali predelavanje starih, lakiranje in tapetiranje.

Če auto,

odpove, pride takoj pomožni auto na telefonični poklic 236. JUGO-AUTO d. z. o. z. DUNAJSKA C. 36.

Jamski les

SMREKOV ali JELKOV, od 10 cm debeline na tankem koncu in od 3 m dolžine naprej, KUPI VSAKO MNOŽINO franko kranjskih postaj na vagonu naloženo:

Šentjanški premogovnik, Krmelj na Dolenjskem.

Važne gospodarske knjige.

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in več barvanimi tabelami. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila S. M. Felicita Kalinašek. Cena okusno opremljeni knjigi, vezani v celo platno, Din 220.—.

Obširna knjiga obsega nad 700 strani besedila s slikami in 33 tabel na umetniškem papirju v barvotisku. Tabele nudijo 193 krasnih slik v naravnih barvah, ki jih je izvršil ravnatelj Dragotin Humek, reproducirala pa domača tiskarna. Poglavlje o gobah, njih najdiščih, uporabi in poznavanju je napisal Ante Beg. Niti bogato nemško slovstvo ne premore tako obširne in lepo opremljene kuhinjske knjige.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, posajena s 25 barvanimi prilogi in 92 slikami v besedilu. Priredil Martin Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena vezani knjigi Din 120.—.

Tudi ta knjiga prekaša vsa pričakovanja; mnogostransko in pregledno razdeljena tvarina je tiskana na 420 straneh, 25 umetniških tabel v barvotisku, vezava in vsa oprema je tako okusna, da je posebno v današnjih časih nismo več vajeni.

Vaš bogate vsebine in velikega števila umetniških prilog v barvotisku je imelo založništvo za obe knjigi ogromne dobavne stroške in je prodajna cena obeh knjig za današnje razmere skrajno nizka in valed tega samo začasna. Zaradi visoke obrestne mere, more zadržati založništvo te dve ceni najdalje do konca avgusta t. l., na kar se obe knjigi podražita vsaj za polovico sedanje cene.

Sadje v gospodinjstvu. Navedo o ravnanju s sadjem, sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjavi. Za gospodinj in dekleta priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik, s 13 barvanimi prilogi in 42 slikami. Cena za to lepo novo knjigo znaša Din 30.—.

Sadno vino ali sadjevec. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Ta knjiga izpopolnjuje prvo in velja Din 20.—.

Breskev in marelca. Navodila, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil M. Humek, višji sad. nadzornik. Cena za to novo knjigo, ki podaja nasvete, kako gojiti ti dve najplemenitejši sadni vrsti, ki nudita velik uspeh in dobiček, znaša Din 12.—.

Nauk o čebelarstvu. A. Janša. Novi natis priredil F. Rojina s dodatkom ALBERTIJEV-2NIDERŠICEV PANJ, in kako v njem čebelarimo, priredil M. Humek, višji sad. nadzornik. Cena za knjigo, ki temeljito seznani čebelarje, kako postopati s kranjci in kako čebelariti v novem, modernem panju, znaša Din 24.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Danes ob 20 uri 15 min. je mirno v Bogu zaspal v 82. letu starosti

Franc Radoslav Silvester

Imejtelj križa Pro Ecclesia et Pontifice

Pogreb se vrši v sredo, 2. maja v Vipavi. Priporočamo ga v molitev.

Vipava, dne 30. aprila 1923.

Berta roj. Cotič, žena. — Franc, Ivan, sinova. — Fani Bervar, Alojzija, Minka Lavrenčič, hčere. — Jožko Bervar, prof. glasbe, dr. Matija Lavrenčič, sodni svetnik, zeta. — Antonija, Marica, sinah. — Vnuki in vnukinje.